94/8160

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

78. évfolyam, 34. szám
1988. február 10., szerda

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Havi előfizetési díj: 43 forint
Ára: 1.80 forint

Támogatás, gyermekegészségügy, árualap

Tudósítás a megyei tanács vb üléséről

Rövid negyedóra alatt — persze alapos előzetes egyeztetéssorozat után — hetvenhétmillió forint „talált gazdára" a megyei tanács végrehajtó bizottságának tegnapi, Papdi József tanácselnök vezette ülésén. A testület elé terjesztett első javaslat szerint az idén a megye sportegyesületeit hétmillió forinttal támogatja a megyei tanács — az eredményesség és az utánpótlás nevelésének minőségét tekintve fő elosztási szempontnak. Egy másik előterjesztés a lakásellátás javítását elősegítő idei támogatási hitelkeret, azaz 70 millió forint elosztásának arányait fogalmazta meg. Szeged harminc-, Csongrád egy-, Hódmezővásárhely tíz-, Makó négy-, Szentes 11 és fél millió forinttal, a megye községei közül 15 pedig kétszázezer és kétmillió forint közötti összeggel egészítheti ki az idén saját forrásait, hogy aztán helyi tanácsi támogatásban részesíthesse az arra rászoruló lakásépítőket.

A végrehajtó bizottság ezután művelődési osztálya beszámolóját tárgyalta meg arról, milyen elgondolásokkal és megoldásokkal teremthetők meg a nagy létszámú középiskolai korosztály oktatási feltételei az elkövetkező években. (Lapunkban e témát már elemeztük a közelmúltban.) A napirend vitájában — melyben részt vett Keczer Tamás, a Művelődési Minisztérium főosztályvezetője is — számos észrevétel, megjegyzés hangzott el, így a testület új határozati javaslat kimunkálására kérte fel az előterjesztés készítőit.

Termékek — helyben

A kereskedelmi árukínálat kialakításában, a választék bővítésében jelentős a helyi ipari termelés szerepe. A 13 Csongrád megyei tanácsi iparvállalat közül négy — a fonalfeldolgozó, az ecset- és seprűgyár, s a két sütőipari vállalat — termékei jelennek meg a helyi árupiacon, a 26 ipari kisszövetkezet közül pedig nyolc termel helyi árualapra. Jobb az arány a 34 hagyományos ipari szövetkezetnél.

Az utóbbi években felértékelődött a piaci munka jelentősége — erre utal az is, hogy a gazdálkodó szervezetek 20 százalékkal szeretnék növelni az idén a megyén belüli értékesítést. Van olyan termék, ami szinte kizárólag a megyehatáron belül talál gazdára — ilyenek a Szegedi Háziipari Szövetkezet női köntösei, az agyag- és szilikátipari szövetkezet népművészeti kerámiái, a vásárhelyi népművészek szövetkezetének horgolt termékei. A magánkisiparosok évente több mint százmillió forint értékű ruházati cikkel, bőr- és szőrmeáruval, lábbelivel, vasipari termékkel járulnak hozzá a kínálat változatosságához.

Az élelmiszer-ipari termékkínálatot az áfészek és termelőszövetkezetek húsüzemei, a konzervgyártó, hűtőházi melléktevékenységek színesítik, a bolti zöldség- és gyümölcsellátásban a felvásárlás és termeltetés mutat kedvező hatást.

A ruházati szakmában a Délrövikót és négy megyei háziipari szövetkezet hozott létre kisszériás termeltetési társaságot, a Déltex pedig 16 szövetkezettel tart kapcsolatot a választék bővítésére.

Évről évre sok a hiánycikk a vegyesipari szakmában — a Vidia ezért vállalkozik termeltetői szerepre. Hiánycikk-kiállítást szervezett — eredményesen: évente 10—15, hiába keresett áruféleséget gyártatott 200—300 millió forint értékben. A kedvező tapasztalatok alapján hozta létre a (bel)kereskedelmi minisztérium a termeltetők tanácsát. Megyei szervezésű tanácskozások is segítik a helyi árualapok fejlesztését. Szorgalmazzák az ipari mintaboltok létesítését is, ez idő szerint 96 van Csongrád megyében — állapítja meg az iparí, a kereskedelmi, a mezőgazdasági és élelmezésügyi osztály együttes beszámolója, melyet a megyei vb elfogadott.

Születés előtt és után

Felkészítés a családi életre szellemi és biológiai értelemben; terhesgondozás; szülészeti és újszülöttkori ellátás; gyermekszakorvosi szolgálat; serdülőkori egészségügyi ellátás, nő- és anyavédelem — címszavakban ez lehet egy beszámoló vázlata. A megyei egészségügyi osztály e kérdéskört elemző összefoglalójából következzék néhány adat is: az intenzív szülészeti és újszülöttellátás eredményeképp a 19 ezrelékes országos átlag alá, 14,4 ezrelékre csökkent Csongrádban a csecsemőhalandóság. Még mindig az országos átlaghoz közeli azonban a koraszülési arány. 1960-ban négy gyermekkörzetorvos dolgozott, ma 65 szakorvos látja el a 0—14 éves korú gyermekeket.

A fekvőbeteg-ellátás legtöbb gondot okozó területe a gyermeksebészet, amely húsz klinikai ágy birtokában gyógyít — s az igények 60—80 ágyat indokolnának! A gyermekklinikai sebészeten a műtéti beavatkozások száma ezer fölött van — s bár az egyetem a bővítés terveit elkészítette, a regionális szerepkör folytán a szomszéd megyék anyagi segítsége nélkül nem kezdhet hozzá a kivitelezéshez. Az országosan is mintaértékű szegedi ifjúsági ideggondozó mostoha körülményei miatt vált „neuralgikussá" — noha épp ez a szervezet foglalkozik a mentálhygiénés szempontból legveszélyeztetettebb, 14—18 év közötti korosztállyal.

*

A végrehajtó bizottság a legközelebbi tanácsülés előkészítésével is foglalkozott, s azt február 25-ére hívta össze.

Élénk építőanyag-kereslet

Az építőanyag-piacon — a várakozással ellentétben — a szokásos év elejei visszaesés helyett januárban is élénk maradt a kereslet, ezért az iparág üzemei tovább növelték erőfeszítéseiket az igények kielégítésére. A tégla- és cserépipar több mint 20 gyárában például átütemezték és meggyorsították a tervezett nagyjavításokat, általában 4—5 nappal hamarabb befejezték ezeket a munkákat, hogy minél több időt fordíthassanak a termelésre. Így téglából 80 millió darabot, az egy évvel ezelőttinél 48 százalékkal többet gyártottak januárban, tetőcserépből pedig 24 százalékkal növelték a termelést. A vasbetonelem-gyártó üzemek dolgozói a keresett födémgerendákból tíz százalékkal bővítették a termelést, s összesen 550 ezer méternyit készítettek ebből a termékből. A cementtermelés csaknem 20, a mészgyártás pedig megközelítően 50 százalékkal haladta meg a múlt év januári teljesítményt.

Jelentősen nőtt az Éptek házépítő boltok és más kisebb elárusítóhelyek forgalma, valamint a közvetlen gyári kiszolgálás. Az építőanyag-telepek egy részén viszont sok gondot okozott, hogy a múlt évi felvásárlás nagyon leapasztotta készleteiket, s ezért nem képesek fenntartani a folyamatos kínálatot. Ezért az iparágnak most az is fontos feladata, hogy a vásárlók pillanatnyi igényeinek kielégítésén túl elegendő anyagot gyártson a kereskedelmi és a gyári készletek feltöltésére is. Égetett téglából például jelenleg mintegy 34 millió darab a készlet, tehát csak egynegyede az egy évvel ezelőttinek.

Az építőanyag-ipar az idén a termékek túlnyomó részénél kiegyensúlyozott ellátással számol. Az előzetes tárgyalások alapján a lakosság és a közületi igények kielégítésére 1700 millió kisméretű téglának megfelelő falazóanyag szállítására kötnek szerződést. Tetőfedő anyagokból viszont továbbra is szükség van importra, legalább tízmillió négyzetméter ilyen termék beszerzésére keresnek lehetőséget a szocialista országokban. A hosszú lejáratú államközi megállapodások szerint az idén is 750 ezer tonna cementet importálunk a szocialista országokból, ami a hazaival együtt fedezi az igényeket.

Burgonya és lekvártök

Tavaszi vetőmag-előzetes

A tavaszias időjárásról a szántó-vető embernek — legyen az nagyüzemi szakember vagy kiskertes — ilyentájt egyre sűrűbben eszébe ötlik, vajon mit is termel az idén, s ha már döntött, akkor megkapja-e a szükséges vetőmagokat. E várható kérdésözön megelőzésére hagyomány már, hogy a Vetőmagtermeltető és Értékesítő Vállalat dél-magyarországi központjának igazgatója tájékoztatja a közvéleményt.

Gubacsi László szerint a vetőburgonyát kivéve, nagyobb feszültségek nem várhatók az idén. A szükségletek zömét hazai nemesítésű és előállítású szaporítóanyagokból elégítik ki. Speciális igényekre, a szélesebb fajtaválaszték érdekében, s egyben növények elmaradt termésének pótlására importálnak is.

A tavaszi kalászosok vetőmagját már kiszállították az üzemekbe. A hibrid kukoricát termelők 45 fajtából választhattak, amelynek kétharmadát a keresett Pioneer változatok teszik ki. Újabb igényektől sem lepődnek meg, szabad készleteik vannak. Több új hibrid- és fajtajelölt került az idén köztermesztésbe. A jövő fajtájának tekintett Dekalb hibridből egyelőre korlátozott a mennyiség.

A burgonyatermesztés az utóbbi években mindig szolgál meglepetésekkel. Egyszer sok van belőle, máskor kevés. Most a korai fajták vetőgumójának zömét már az ősszel értékesítették. Akinek ebből nem jutott, gondban lehet, mert a tavasszal beérkezett rendeléseknek csak egyharmadára van fedezet. A középkorai fajtákból több az esély a beszerzésre, kisebb tétel import is várható. Ha minden kötél szakad, esetleg sárga krumpliból is hozhatnak be, de ezzel kivárják az utolsó pillanatot, mert ha mégsem lenne rá szükség, biztosan a nyakukon maradna.

A takarmányfélék magvai bőséggel rendelkezésre állnak. A hüvelyesek közül az ipari feldolgozásra szánt zöldborsó fajtaválasztéka éréscsoportonként is bővült. Az étkezési borsó kereslete külföldön és idehaza egyaránt ugrásszerűen megnőtt, így a megszokott változathoz nem biztos, hogy hozzájuthatunk. Helyettük a Tolart és a Türkyzt ajánlják. A bab megsínylette az aszályt, így az importtételek számottevőek.

A fehérjeprogram sikeréhez a vállalat azzal szeretne hozzájárulni, hogy a Bólyi Mezőgazdasági Kombinát mellett bekapcsolódik a forgalmazásba az Imola és az Eszter szójafajtával. Lóbabból meglesz a kellő mennyiség, ha nem is az igényelt választékban.

A napraforgó vetőmagkínálata a bőség zavarát tükrözi, a szegedi hibridek közül az idén már a Viki sem hiányzik.

A zöldségnövényekből 310, a virágokból 308 fajtát hoznak az idén forgalomba. A lakossági igény az elmúlt 15 évben háromszorosára növekedett. Az utóbbi időben növelték a csíramegőrző csomagolás arányát. Idei zöldség- és fűszerkülönlegességeik: díszpaprika, dísztök, fogpiszkáló fű, pocokdinnye, lekvártök, kobaktök, bazsalikom, sáfrány, okra és bazella. Új paprikafajták: a Duna, a Rapidus, Novotov. A salátákból reménységek: Edina, Olimpia, Junjális. A K—509-es paradicsom helyett a Treffet és a Kecskeméti korai bíbort ajánlják, de a Prima sem rossz. A K—5—1 hibrid éretten akár 6 hétig is eltartható. Az uborkából tavaly a Delikátes „magtalan" maradt, az idén a kecskeméti Lívmét érdemes helyette keresni, de a Laura, Réka és Linda is számításba jöhet.

Görögdinnyéből a Sugar Baby és a Korai kincs kevesebb a kelleténél, újdonság a piros húsú Hungária és a sárga húsú Napsugár. A Topáz név már jelzi, hogy ez a sárgadinnye világoszöld húsú!

A petrezselyemből kevesebb a Hosszú fajta, helyette be kell érni a Félhosszúval is. A megszokott vöröshagymák vetőmagtermelése igen rosszul sikerült, ezért újakkal kell ismerkednünk.

A tasakos vetőmagvakból a bolti rendelések 70 százalékát szállították ki eddig, s a fennmaradó mennyiség csomagolását folyamatosan végzik.

Ígéretnek ennyi is elég: mindez a vetőmagvállalat raktáraira vonatkozik. Remélhetően egyre kevesebbszer kell a boltokból is vásárlás helyett ígérettel kifarolnunk, úgyanis „a bolt nem rendelt, vagy a szállító nem szállított", soha ki nem deríthető igazságából sohasem lesz termés.

Tóth Szeles István

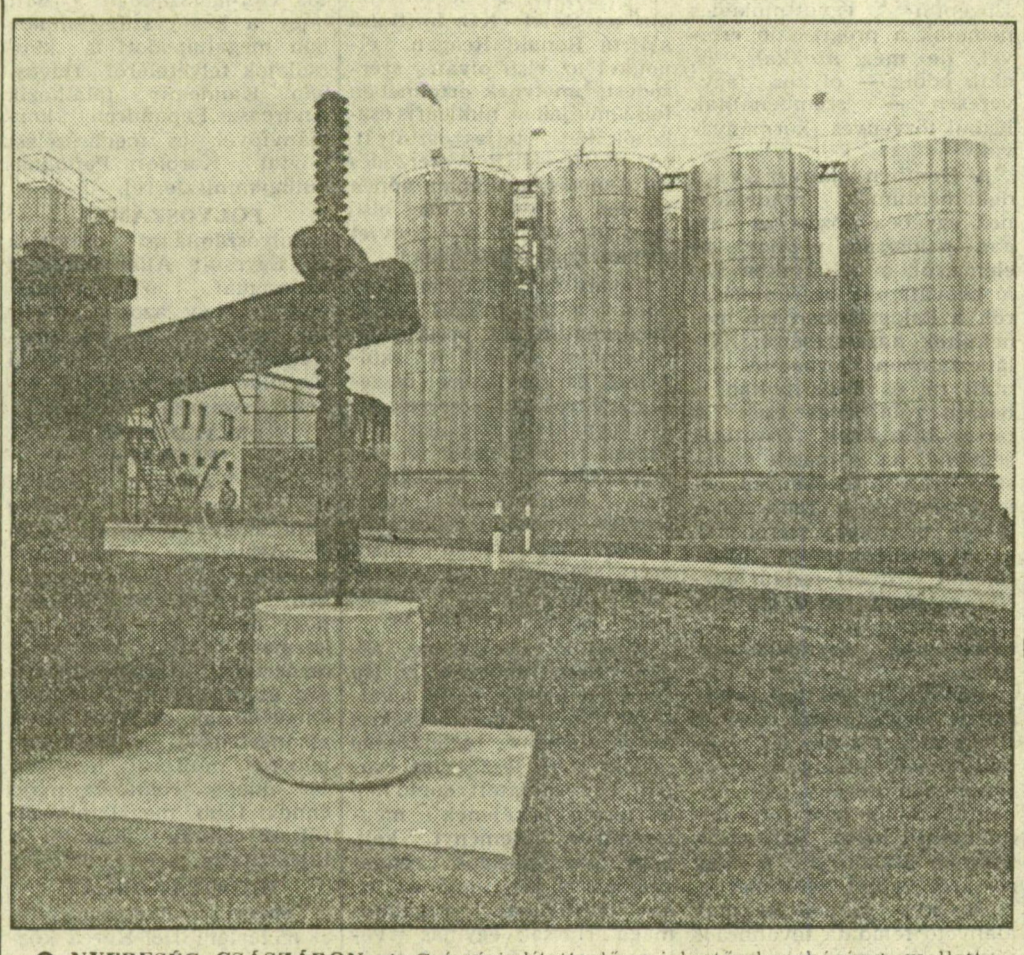

© **NYERESÉG CSÁSZÁRON.** A Császári Rákóczi Termelőszövetkezetben a 420 taggal dolgozó kollektíva mintegy 4 ezer hektáron sok millió forint termelési értéket állított elő, s jelentős beruházásuk mellett — borkombinát — 16 millió forint nyereséggel zárta az elmúlt esztendőt. Képünkön: az új, 25 ezer hektoliteres bortároló látképe.